

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

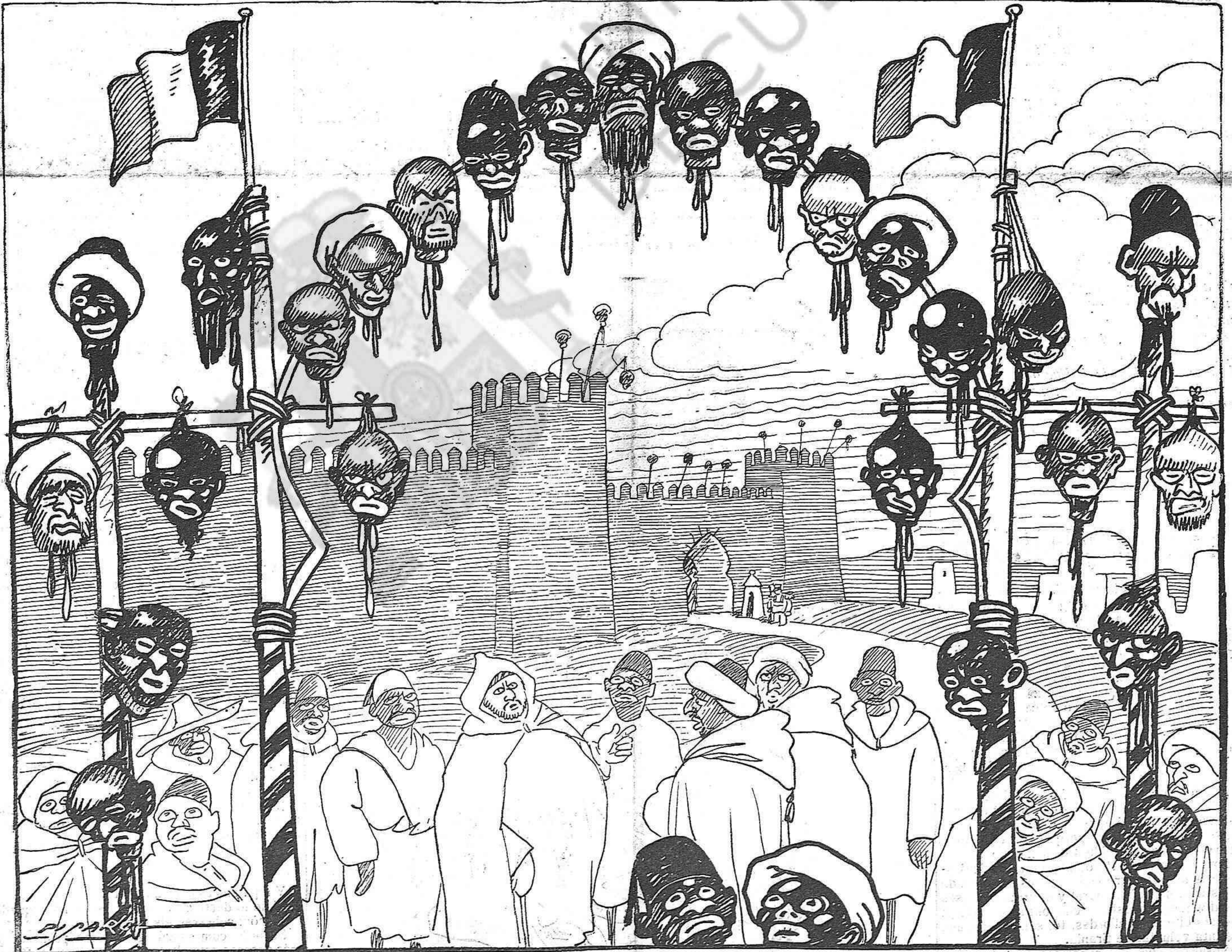
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Solemne inauguració del protectorat francès al Marroc

EL SULTÀ:—Estimats súbdits: disfrutant d'aquesta amable protecció, ja podeu ben dir que se us han acabat els mals-de-cap.

L'obstrucció

A minoria de Conjunció Republicana-socialista ha pres l'acord de fer obstrucció a tots els projectes del Govern lliberal, fins a aconseguir la derogació de l'abominable llei de Jurisdiccions.

Totes les campanyes contra l'odiosa llei han sigut y seran sempre secundades enèrgica y tossudament per LA CAMPANA; per la desaparició d'aquesta monstruositat jurídica, que permet escullir per víctima a un innocent, encara que apareixi el culpable, estem disposats a fer ús de tota mena de medis. La continuació de tants companys nostres a les presons ens fa pujar els colors de la vergonya al rostre, perquè ens sembla que'ls manté cautius la covardia de tots. Però, malgrat tot l'horror y tot l'odi que sentim per la continuació de tan maledida llei, no'ns ha plagut l'acord de la minoria republicana-socialista.

Creiem que, a pentrebancar l'obra del partit lliberal, fan un senyalat favor an en Canalejas, que no té ni ha tingut mai ganes de fer res de bò, y ara podrà carregar el mort de la seva inacció a les campanyes obstruccionistes de la nostra minoria.

Fora una candidesa creure que al sol anunci de la projectada obstrucció el Govern s'apressarà a derogar la llei de Jurisdiccions. En Canalejas seguirà el vell sistema de fingir indignació per l'amenassa y dirà que no la deroga perquè no sembla que obeeix a la pressió d'una minoria y fins assegurarà que ja estava a punt de ferho y ho demora per l'actitut provocativa dels republicans.

Airís resultarà que no apressarem ni un dia la inevitable anulació d'aquesta llei que ningú gosa defensar, justificarem la tasca negativa de l'actual Govern y potser entrebancarem alguna llei profitosa en perjudici de tothom. Els retraiments y les obstruccions, agafades pels cabells, no recordem que jamai hagin donat resultats profitosos.

Reconeixem el bon desitg de la minoria conjuncionista, però, ab la franquesa catalana ab que sempre exposem les nostres opinions, hem de dir que'l seu acord no'ns plau y que'ns sembla que hauria sigut més hàbil, més profitós pera la nació y més molestós pera en Canalejas, limitar l'obstrucció a tots aquells projectes que interessessin al Govern y posar dificultats a la vida ministerial, entrebancant-la en totalló que no pogués significar un perjudici pera'ls interessos generals, fins que hagués complert la paraula que tantes vegades ha donat de derogar la llei de Jurisdiccions y lliberar a tots els que sofreixen empresonament per culpa d'ella.

JEPH DE JESPU

La cortesia y la llibertat

No es hora ja d'alsar una vèu sensata, en mitg del chor d'apassionaments que puja cada vegada que la qüestió catalanista torna a esser d'actualitat? Perquè lo més greu d'aquestes coses es que, quan els apassionats contra Catalunya cometen una etzegallada, el silenci aprobatu de l'opinió no catalana es una raó en favor dels nostres planys, y quan els apassionats en pro de Catalunya s'extralimiten en l'atac, el desmesurat rigor del castic que se'ls imposa es també una confirmació dels nostres planys de llibertat...

Ningú'm guanya en la defensa de la cortesia com a signe de veritable superioritat en tota polèmica; fins diré que la crec una arma de combat excelentíssima, perquè dona an el qui l'usa una categoria evident de selecte, una executoria de noblesa. Però, inversament, la descortesia no pot caure mai sota les sancions de la justícia, perquè la moral y el dret són coses ben diverses. Un estat social ont se desconeix aquesta diferència d'ordes, té, sens dubte, una ingènita voluntat de tirania.

Nosaltres, els qui repetides vegades hem rebut les ofenses de periodics com el ¡Cu-Cut!, sense clamar mai pera que caiguessin damunt

d'ells les coaccions oficials, podem tractar ab més autoritat que ningú el fet colectiu de *linxament moral* que representen les indignacions públiques no contrastades per una serena noció popular de justícia y dret.

Sempre m'he sentit un temperament efusiu, amplem obert a totes les afeccions, a totes les abraçades. Per això'm són simpàtiques les diades en que són oblidats els vells odis, y les banderes enemigues cambien salutacions, y encaxen les mans que ahir s'amenassaven ab els punys closos. Altres vegades he preconizat la política de *diàleg* entre Madrid y Barcelona, el sistema de permanent *concili* en que les dues capitalitats espanyoles se coneixin mutuament, esborrant les llegendes que desfiguren, l'una pera l'altra, aqueixes ciutats rivals y èmules. Però no precisament voldria tal política pera oblidar els agravis vivents que nosaltres sofrim encara en la nostra garantia ciutadana y en l'expansió del nostre pensament, sinó, ben al contrari, pera que d'aquella especie de Corts fronterisses vingui la nova llei, la nova llei supressora de les opressions arcaiques, decretadora de la veritable llibertat. Y m'enorgulleixo de pensar que avui la causa catalana es precisament una causa superior a tota idea de nacionalitat o patria, perquè es una idea de llibertat y ciutadanisme, y es essencialment una causa espanyola, com ho prova el fet de que les esquerres autèntiques de tota Espanya han pres com a reivindicació propia lo que ahir fou primera base de la Solidaritat de Catalunya: l'abolició de la llei apagadora del pensament y la paraula.

Doncs bé: l'aplicació d'una llei de castic contra'l lliure exercici de la crítica, justa o injusta, resulta una raó donada precisament a la mateixa crítica que's vol impugnar. Si jo censuro a tal o qual persona, a tal o qual colectivitat, com a opressores, y aqueixes persones y colectivitats responen: oprímtme, semblarà que'm donen la raó. ¡Y vetaquí perquè la persecució contra'l ¡Cu-Cut!, en ocasió del seu gravat, injustíssim y descortès si's vol, apar una justificació indirecta de l'inquina mateixa que va dictarlo!

Siguem urbans, nobles, cultes, tolerants, cavallers; però ¡siguemho tots! No regulem les persecucions y les delacions incíviques a mesura de les epilepsis públiques, a tò del vent que bufen les ires de plassetta o les inflors interessades dels diaris tendenciosos y solapats. ¡Voleu lliure més forta contra una insolència o una procacitat, que la gallardia d'un despreciu citadà, o l'exigencia de la llibertat pera els nostres mateixos enemics, adversaris d'ella? Us juro que voldria esser jo l'ofès, en cada un d'aquets casos, pera recabar dels poders públics la garantia de la llibertat ciutadana y del

dret individual en favor del meu enemic y contra les possibles agressions del carrer. Aixís com hi ha dret a l'error, hi ha dret a la descortesia; perquè la veritat que s'imposa a la convenció per la força no pot esser veritat, sinó dogma, y la cortesia que s'exigeix per coacció no pot esser cortesia, sinó despotisme. El dia en que l'idea y la paraula siguin lliures, ¡còm podrà haverhi idea de tirania, ni paraula contra l'opressió?

Però el cas particular del ¡Cu-Cut! té una significació curiosa: una estridència seva va produir la restricció de la llibertat de tots, l'expatriació o la presó de molts ciutadans que res tenien que veure ab aquella publicació, y, en cambi, en les hores de forta persecució governativa, com la de 1909, el ¡Cu-Cut! ha defensat ab energia l'acció del Govern... Y encara una altra concomitancia significativa: avui, quan damunt d'aquell setmanari, ja historic, cau una repressió, les vèus que més fortament l'aproben són vèus pseudo-radicals, com si dues tiranies adverses se donessin la mà contra l'única llibertat, y aixís, segons llegeixo en un diari de Barcelona, un redactor d'*El Progreso* se declara partidari convensut de la llei de jurisdiccions...

Ciudadà lector: deixem tributar, una vegada més, com a final, el meu ditirambi en honor de la cortesia; però deixem també notar, ab delectació, que, cada vegada que Catalunya torna a esser *actual*, la qüestió catalana, se presenta com una qüestió de llibertat, com un cas de prova de modernitat y europeisme, com un formidable experiment de l'esperit public y privat de tolerancia... Que entre descortesia y opressió, danya més l'opressió, y entre cortesia y llibertat, la llibertat es preferible.

GABRIEL ALOMAR

L'Assamblea de Saragossa

EL partit radical, de cos present a Barcelona, ha perdut les estridències, fins en ses ridícoles manifestacions al reste d'Espanya.

Mentres els radicals de Madrid y Barcelona se posen mutuament l'estigma d'immorals y d'altres coses no menos degradoses y expressives, representació simbòlica de la seva escan-

dalosa gestió en els organismes populars, no poden anar a fòra a fer comedia, a representar lo que no tenen, a dir lo que no senten. No aparenten—en quant als quefes—més que una colla d'homes units pels vincles de l'immoralitat, que sols trenca l'enveja. L'eterna farsa.

La joventut radical sentí un moment de fortaleza, un gest de dignitat, recordant les promeses incomplertes del caudillisme, y volgué reivindicar pera ella l'obra revolucionaria, fent una crida de tot el jovent republicà, a Saragossa.

L'idea de la joventut era prou noble. L'ensenya revolucionaria, en quina s'escudà falsament en Lerroux, volia esser desinteressadament enlairada per la joventut. Això fora una humiliació pera'l quefe, una prova més de son crim. Calia prostituirho. Per això va anar en Lerroux a Saragossa, desplegant totes les forces.

No's pot esperar menos dels que delataren en les vagues de Juliol y de Setembre, dels aliats d'en Canalejas y protectors de la monarquia.

L'acte de Saragossa es merament lerrouxista; de joventut sols en tindrà el nom. Es la que menos hi concorrerà.

Els sindicalistes, els socialistes, l'U. F. N. R., tot l'element jove dels partits republicans d'Espanya, deixa d'anarhi.

Sols en Canalejas enviarà llurs representants, a cambi dels serveis fets per en Lerroux a la monarquia y al partit lliberal més embuster.

¡Bon profit els fassi!

BARCAROLA

A una platja de Pontevedra, amagades entre la sorra, van trobarhi més de cent caixes de fusells, corretjam y pólvora.

Al anà a la pesca de llussos, uns marins de Villagarcía, de fusells van omplir la xarxa y aquet *peix* els feu mala espina.

Hi hà qui creu que les armes eren pels monarques de Portugal y qui opina que eren *fusiles* pel *caudillo* dels radicals.

Lo primer, cab en lo possible; lo segon també fora exacte, si les caixes trobades fossin de pneumatics y moto-nafta.

Pescant llussos, a Pontevedra, van trobar fusells y cartutxos; en Lerroux, pescador d'ofici, per *fusiles* va pescar *llussos*.

ABEL ORTIGA

BONS proposits... si's compleixen.

Reunida el dimars a Madrid la representació parlamentaria de la conjunció republicana-socialista, entre altres acords de menos transcendència, va pendre el de realisar a les Corts una campanya d'obstrucció implacable, que comprendrà tots els projectes del Govern, comensant pel de presuposos, *mentres no'n presenti un abolint en absolut la llei de Jurisdiccions*.

Es realment una vergonya que ab el temps que fa que ve parlantse d'aquesta abolicció y les repetides promeses ab que les sirenes ministerials han afalagat els nostres oïdos, estigui encara vigent una llei que no agrada a ningú y la paternitat de la qual tothom rebutja.

Conversant amistosament ab els periodistes, el President del Gabinet els ha fet saber que'l fondo de calamitats està completament agotat.

¡Bonica perspectiva!
¡Agotarse el fondo de calamitats, precisament ara que sembla que ve una tongada de calamitats noves!...

***

Y aquí ens assalta un dubte. Si de lo destinat a calamitats ja no'n queda res, ¡còm cobraran els ministres?

Perquè, com ningú ignora, les primeres y més grosses calamitats que affligeixen a Espanya són els nou senyors que remenen les cieres.

Notes còmic-religioses

—Vostè, que ve de Roma, deu saberho del cert: El Papa ¿es mort o viu?
—Viu y molt viu, filla, perquè li hem portat diners y se'ls ha quedat.

—Pensa que vas a fer la primera. Vol dir que, al menos per avui, t'has d'abstenir de cantar coses de *La corte de Faraón*.

Al teatre de la «Casa del Pueblo»

EL CAUDILLO: —Apa, Raquel!... A veure si ab el teu *Ven y ven* m'animes a les masses, que les veig molt decaigudes...

blo» la festa obrera del Primer de Maig. Y a la funció teatral que aquell vespre hi celebra, ¿quí hi porta?

La cèlebre Meller, ab el seu *cultural* repertori de cançons... revolucionaries, tan apropiat pera elevar el nivell intel·lectual del poble y ensenyar-li el camí de la seva redempció.

¡Arriba, don Lacandro, arriba!

Un dia *La gatita blanca*.

Ara, el ¡*Ven y ven y ven!*...

Ja veuran com el *caudillo* acaba fent servir els cigalons als seus subdits per *bellas y elegantes camareras*...

A Venècia s'han celebrat grans festes ab motiu de l'inauguració del nou *Campanile*, en-sorrat ara fa deu anys y reconstruït ràpidament pel màgic poder dels clericals d'Itàlia.

El Sant Pare ha pagat de la seva butxaca la colossal campana del cimbori y, a l'escolltar-la per telefon desde Roma, ha dit que li agrada molt el sò.

Ho creuríem encara que no'ns ho digués.

Sempre li deu semblar millor el batall de la campana del *Campanile* que les batallades de LA CAMPANA DE GRACIA.

Ha mort, a Bolonia, Giovanni Pascoli, poeta eminentíssim.

Desaparescut en Carducci, era ell, ara, el més gran de tots els poetes que quedaven a Itàlia.

Y, com en Carducci, en Pascoli ha mort també sense volguerse reconciliar ab la Santa Mare Iglesia.

«La poesia està cridada a desaparèixer», diuen els esperits prosaics.

Potser sí.

Però els poetes enemics dels capellans... no s'acabaran mai.

El mitin radical de Saragossa va tenir el dò de no accontentar ni als mateixos lerrouxistes. Naturalment.

¡Com que les estupendes declaracions del quefe varen circumscriures en dir que «vol ferse seus els 19 milions y mitg de neutres que hi han a Espanya, pera aprofitar d'entre ells alguna intel·ligència!»

Y es lo que diuen els xinos:

—¿Pera això ens fas anar al mitin?... ¿Pera tractarnos d'ases?

Un més a la llarga llista de víctimes de l'Aviació.

El popular Vedrines, triomfador del primer «raid» París-Madrid, acaba de trencarse'l cap en l'exercici de les seves *altes* funcions.

No fa gaire, va sofrir ell mateix una altra caiguda: va presentarse candidat per diputat y va perdre l'elecció.

Heusaquí un fet que'l temerari home-aucell podia haver pres per funest presentiment.

Un home molt devot, però sincer y de bastant ingeni, deia, parlant dels «articles de la Fè», tant discutits pels anti-catòlics:

—¡Senyors meus!... Els veritables cristians no deuen examinar lo que se'ls mana creure. Això de la fè es com les píndoles dels apotecaris... Si's masteguen, ja no s'empassen.

¿Veuen?

Veuen lo que ha fet la premsa, explicant tantes històries de criatures segrestades? Ha omplert el cap dels de fóra, y ha fet que la gent senzilla —que abunda tant en certs pobles— al veure una forastera, creient-la segrestadora, se la mengés ab la vista, la perseguís ab cridoria y acabés per empaïtar-la poc menos que a cops d'escombra.

No'ns queixem, després, si apunten en el seu llibre de notes, els estrangers que'ns visiten, que som uns grans poca-soltes, que aquí a la gent forastera tractem com besties ferotges perquè, en la nostra ignorancia, creiem que es ella qui ens roba les criatures per ferne oli per les rodes dels seus cotxes, ni d'això en donguem la culpa al clero, al govern ni al poble.

PEPIS

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2241

- 1.ª XARADA I.—*Vilamalla*.
- 2.ª Id. II.—*Solfa*.
- 3.ª TARGETA.—*La Comisaria*.
- 4.ª CONVERSA.—*Didal-Vito*.

XARADES

I
Mineral es la *primera*,
la *segona* musical,
una negociació *tercera*
y un nom d'home la *total*.

II
La *primera* es animal,
consonant es la *segona*,
vegetal la *tersa* dona
y carrera la *total*.

III
Una dona molt *dos-quarta*
que té un *prima* a la *quart-dos*,
se va casá ab don Fructuós
el dia de Santa Marta.
Després se van barallá
y ara ell està ab un nevot
y ella's va guanyant el pa
ensenyant un xic de *tot*.

PERE CORTACANS Y BLAY GASCÓN

MUDANSA

M'han dit avui que en Jacob,
que jugava a la *total*,
a la *tot* va rebre un cop
y va ferse molt de mal.

TARGETA

U. ROMAN

OLOT

Formar el nom d'un aplaudit tenor.

PAQUITO

PAQUITO

UN PAVERO

S. ODREC

ANAGRAMES

I

Quan la *Tot total* mongetes
tot a terra les brosetes.

JOAN ROCABERT

II

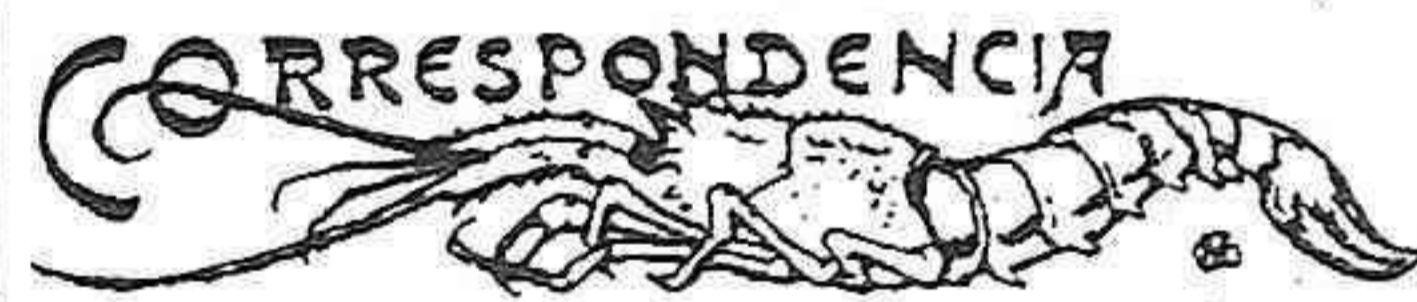
Gran *total* vareig tenir
la diada dels Reis Magos,
perquè vaig trobà en la *tot*
una caixa de cigarros.

AMADEU AGUILÓ MARTÍN

GEROGLIFIC

X :: E
Dilluns Dimars
I :: E
Dimecres
N T

MIQUEL ROCA

Cavallers: Lucifer: Es excessivament llarga y poc interessant. Ademés, l'ortografia y la sintaxis no estan a l'altura de la caligrafia, que es molt passadora.—P. T. C.: Farem de manera d'enquibir-la, si es que la compaginació ens ho permet.—Pep Cistellé: L'epigrama potser vagi, retocat, un dia o altre. Dels jerooglífics, l'últim. Lo de la cartera no podem assegurar quan.—T. B. C.: A l'hora que escrivim aquests mots no hem rebut tal visita. Esperem *assentats* y previnguts.—J. B. Pagès (Tordera): El seu treball respira molt bona intenció, però les seves condicions de forma no el fan prou acceptable pera esser donat al public.—Quimet Farré: No'ns convenen. Els trenca-caps han d'esser molt més enginyosos.—Joaquim Puig: De quatre, una, y encara gracies.—Pere Q. Tolosa: Llegeixi les *Oracions* d'en Rusiñol, abans de publicar escrits d'aquet gènere. Li recomano, perquè allí apendrà lo que es el sentiment de les coses que formen l'harmonia de la Naturalesa.—Re-deu: Hi trobo algun concepte perillós y per això m'abstinc de publicar-la.—N. B.: Quan ara no s'ha insertat es que no devia tenir condicions de publicació. Queda, doncs, complascut.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª